

Podstawowe informacje o module Nazwa modułu: **Ochrona architektoniczna obiektów historycznych**Nazwa jednostki prowadzącej studia: **Wydział Budownictwa, Inżynierii Środowiska i Architektury**Nazwa kierunku studiów: **Architektura**Obszar kształcenia: **nauki techniczne**Profil kształcenia: **ogólnoakademicki**Poziom kształcenia: **drugiego stopnia**Forma studiów: **stacjonarne**Specjalności na kierunku: **ARCHITEKTURA: ARCHITEKTURA, ARCHITEKTURA: KONSERWACJA ZABYTKÓW ARCHITEKTURY, ARCHITEKTURA: URBANISTYKA I PLANOWANIE PRZESTRZENNE**Tytuł otrzymywany po ukończeniu studiów: **magister architekt**Nazwa jednostki prowadzącej moduł: **Katedra Konserwacji Zabytków**Kod modułu: **6579**Status modułu: **obowiązkowy dla programu**Układ modułu w planie studiów: **sem: 1 / W15 P45 / 6 ECTS**Język wykładowy: **polski**Imię i nazwisko koordynatora 1: **dr hab. inż. Marek Gosztyła**Dane kontaktowe koordynatora 1: **budynek V, pokój V/D-121, tel. 17 865 1939, gosztyla@prz.edu.pl**Imię i nazwisko koordynatora 2: **mgr inż. arch. Agata Mikrut**Dane kontaktowe koordynatora 2: **budynek V, pokój V/D-124, tel. 17 865 2106, a.mikrut@prz.edu.pl****Pozostałe osoby prowadzące moduł**semestr 1: **dr Tomasz Tomaszek, termin konsultacji****Cel kształcenia i wykaz literatury**Główny cel kształcenia: **Zapoznanie z historią i rozwojem ochrony zabytków, wykształcenie umiejętności prawidłowej interpretacji procesów konserwatorskich oraz kształtowania obiektów i układów przestrzennych znajdujących się w strefie ochrony konserwatorskiej.**Ogólne informacje o module kształcenia: **Zapoznanie z wybranymi zagadnieniami z zakresu przedmiotu. Wykładnia podstawowej terminologii. Scharakteryzowanie rozwoju ochrony zabytków od starożytności do współczesności. Poznanie metodologii prac konserwatorskich. Zapoznanie z historią ochrony zabytków w Polsce.****Wykaz literatury, wymaganej do zaliczenia modułu**

Literatura wykorzystywana podczas zajęć wykładowych

1. W. Borusiewicz	Konserwacja zabytków budownictwa murowanego	Warszawa ., 1985
2. M. Brykowska	Metody pomiarów i badań zabytków architektury.	Oficyna Wydawnicza Politechniki Warszawskiej, Warszawa., 2003
3. J. Frycz	Restauracja i konserwacja zabytków architektury w Polsce w latach 1795 – 1918.	Wyd. PWN, Warszawa., 1975
4. W. Jaskulski, S. Kocewiak, P. Ogrodzki, J. Rulewicz	Vademecum ochrony obiektów sakralnych.	Wyd. 2 zm, Ośrodek Ochrony i Konserwacji Zabytków, Warszawa., 1996
5. A. Kadłuczka	Ochrona zabytków architektury. T.1, Rozwój doktryn i teorii: (vademecum).	Politechnika Krakowska, Kraków ., 2000

Literatura wykorzystywana podczas zajęć ćwiczeniowych/laboratoryjnych/innych

1. L. Majdecki	Ochrona i konserwacja zabytkowych założen ogrodowych.	Warszawa ., 1993
2. E. Małachowicz	Ochrona środowiska kulturowego, T. 1-2.	wyd. 2, Warszawa ., 1988
3. E. Małachowicz	Konserwacja i rewitalizacja architektury w zespołach i krajobrazie.	Oficyna Wydawnicza Politechniki Wrocławskiej, Wrocław., 1994
4. B. M. Pawlicki	Strategia konserwacji zabytków architektury w Polsce.	Politechnika Krakowska, Kraków., 1993
5. M. Gosztyła, B. Jagieła	Metodologia konserwacji zabytków architektury w praktyce	Ofic. Wydaw. Politech. Rzesz., Rzeszów., 2015

Literatura do samodzielnego studiowania

1. J. Pruszyński	Dziedzictwo kultury Polski. Jego straty i ochrona prawna, T. 1-2.	wyd. Zakamycze, Kraków., 2001
2. M. Przyłęcki, pod red. J. Ważnego i J. Karysia	Ochrona i rewitalizacja obiektów zabytkowych [w:] Ochrona budynków przed korozją biologiczną.	wyd. Arkady, Warszawa., 2001
3. B. Rymaszewski	Klucze ochrony zabytków w Polsce.	Warszawa., 1992
4. I. Skrzydło-Niżnik, P. Dobosz	Prawne problemy procesu inwestycyjno-budowlanego i konserwatorskiego - Stan prawny na 1 stycznia 200	wyd. Zakamycze, Kraków., 2002

Literatura uzupełniająca

1. J. Pruszyński	Ochrona zabytków w Polsce. Geneza, organizacja, prawo.	Warszawa., 1989
2. red. E. Okoń	Zabytkowe budowle drewniane i stolarka architektoniczna wobec współczesnych zagrożeń.	Wydaw. Uniwersytetu Mikołaja Kopernika, Toruń ., 2005
3.	Zarys problematyki ochrony zabytków. Skrypt dla uczestników kursów Towarzystwa Opieki nad	Warszawa ., 1996

J. Zachwatowicz	Zabytkami. Ochrona zabytków w Polsce.	Wydaw. Polonia, Warszawa., 1965
-----------------	--	---------------------------------

Materiały dydaktyczne: **prezentacje multimedialne**

Inne: **wzorcowe dokumentacje**

Strona: 3

Wymagania wstępne w kategorii wiedzy/umiejętności/kompetencji społecznych

Wymagania formalne: **Ukończenie kursu z zakresu historii architektury powszechnej, historii architektury polskiej, architektury i urbanistyki, konserwacji i ochrony zabytków.**

Wymagania wstępne w kategorii Wiedzy: **Posiada podstawową wiedzę z zakresu metod działań konserwatorskich oraz projektowania konserwatorskiego.**

Wymagania wstępne w kategorii Umiejętności: **Projektuje strategię badawczą i programy konserwatorskie.**

Wymagania wstępne w kategorii Kompetencji społecznych: **Zachowuje ostrożność interpretując wyniki badań, pracuje w zespole badawczym.**

Strona: 4

Efekty kształcenia dla modułu

MEK	Student, który zaliczył moduł	Formy zajęć/metody dydaktyczne prowadzące do osiągnięcia danego efektu kształcenia	Sposoby weryfikacji każdego z wymienionych efektów kształcenia	Związki z KEK	Związki z OEK
01.	Zna i rozumie procesy i procedury charakterystyczne dla działań konserwatorskich.	wykład, projekt indywidualny	prezentacja projektu, egzamin cz. pisemna	K_W009++	T2A_W03+
02.	Zna i rozumie metody i sposoby konserwacji zabytków stosowane w Polsce i za granicą	wykład, projekt indywidualny	egzamin cz. pisemna, prezentacja projektu	K_W010++	T2A_W04+
03.	Potrafi formułować diagnozy i opinie dotyczące stanu istniejącego obiektów zabytkowych	wykład, projekt indywidualny	egzamin cz. pisemna, prezentacja projektu	K_U009++	T2A_U10+ T2A_U15++
04.	Ma umiejętność sporządzenia wytycznych konserwatorskich	wykład, projekt indywidualny	egzamin cz. pisemna, prezentacja projektu	K_U010++	T2A_U10++
05.	Ma świadomość roli architekta w konserwacji obiektów zabytkowych	wykład, projekt indywidualny	egzamin cz. pisemna, prezentacja projektu	K_K005++ K_K011+++	T2A_K01++ T2A_K02++ T2A_K03+++ T2A_K05+++ T2A_K06+++
06.	Wykazuje gotowość do przyjęcia odpowiedzialności za decyzje projektowe względem obiektów zabytkowych	wykład, projekt indywidualny	egzamin cz. pisemna, prezentacja projektu	K_K011+++ K_K014+++	T2A_K01+++ T2A_K02++ T2A_K03+++ T2A_K04++ T2A_K05++ T2A_K06++ T2A_K07+++

Strona: 5

Treści kształcenia dla modułu

Sem.	TK	Treści kształcenia	Realizowane na	MEK
1	TK01	Zapoznanie z podstawowymi pojęciami i zakresem ochrony wartości kulturowych.	W1, P1-P3	MEK01 MEK03
1	TK02	Zagadnienia ochrony i rewitalizacji zespołów urbanistycznych i architektonicznych oraz ochrony krajobrazu otwartego i zielonego. Funkcja i znaczenie zabytków w percepcji społecznej. Krajobraz pierwotny a krajobraz kulturowy. Zarys rozwoju pojęcia ochrony zabytków.	W2-W4, P4-P10	MEK02 MEK05
1	TK03	Adaptacja istniejących struktur oraz integracja ich z formami współczesnymi.	W5-W7, P11-P17	MEK01 MEK03
1	TK04	Rewitalizacja zespołów zdegradowanych. Metodologia prac konserwatorskich w zespołach zabytkowych. Omówienie etapów prac projektowych i ich realizacji na poszczególnych etapach.	W8-W9, P18-P24	MEK01 MEK06
1	TK05	Problematyka konserwatorska zespołów urbanistycznych i architektonicznych (na przykładzie zespołów miejskich, wiejskich, architektoniczno-krajobrazowych).	W10-W11, P25-P31	MEK04 MEK05
1	TK06	Problematyka konserwatorska założeń pałacowo-parkowych.	W12-W13, P32-P38	MEK02 MEK04
1	TK07	Zagadnienia integracji współczesnych form architektonicznych z historycznymi i tradycyjnymi formami otoczenia. Wykonawstwo konserwatorskie: kwalifikacje wykonawców; dokumentacja badań oraz prac konserwatorskich.	W14-W15, P39-P45	MEK01 MEK03 MEK05

Strona: 6

Nakład pracy studenta

Forma zajęć	Praca przed zajęciami	Udział w zajęciach	Praca po zajęciach
Wykład (sem. 1)		Godziny kontaktowe: 15.00 godz./sem.	
Projekt/Seminarium (sem. 1)	Przygotowanie do zajęć projektowych/seminaryjnych: 10.00 godz./sem.	Godziny kontaktowe: 45.00 godz./sem..	Wykonanie projektu/dokumentacji/raportu: 60.00 godz./sem.
Konsultacje (sem. 1)			
Egzamin (sem. 1)	Przygotowanie do egzaminu: 20.00 godz./sem.		

Strona: 7

Warunki zaliczenia modułu

Student, który zaliczył moduł

na ocenę 3	na ocenę 3.5	na ocenę 4	na ocenę 4.5	na ocenę 5
Zna i rozumie procesy i procedury charakterystyczne dla działań konserwatorskich.	nie tylko osiągnął poziom wiedzy i umiejętności wymagany na ocenę 3, ale również co najmniej 50% dodatkowych wymagań na ocenę 4	nie tylko osiągnął poziom wiedzy i umiejętności wymagany na ocenę 3, ale również uzyskał efekty kształcenia na poziomie 80%	nie tylko osiągnął poziom wiedzy i umiejętności wymagany na ocenę 4, ale również co najmniej 50% dodatkowych wymagań na ocenę 5	nie tylko osiągnął poziom wiedzy i umiejętności wymagany na ocenę 4, ale również uzyskał efekty kształcenia na poziomie 90-100%
Zna i rozumie metody i sposoby konserwacji zabytków stosowane w Polsce i za granicą	nie tylko osiągnął poziom wiedzy i umiejętności wymagany na ocenę 3, ale również co najmniej 50% dodatkowych wymagań na ocenę 4	nie tylko osiągnął poziom wiedzy i umiejętności wymagany na ocenę 3, ale również uzyskał efekty kształcenia na poziomie 80%	nie tylko osiągnął poziom wiedzy i umiejętności wymagany na ocenę 4, ale również co najmniej 50% dodatkowych wymagań na ocenę 5	nie tylko osiągnął poziom wiedzy i umiejętności wymagany na ocenę 4, ale również uzyskał efekty kształcenia na poziomie 90-100%
Potrafi formułować diagnozy i opinie dotyczące stanu istniejącego obiektów zabytkowych	nie tylko osiągnął poziom wiedzy i umiejętności wymagany na ocenę 3, ale również co najmniej 50% dodatkowych wymagań na ocenę 4	nie tylko osiągnął poziom wiedzy i umiejętności wymagany na ocenę 3, ale również uzyskał efekty kształcenia na poziomie 80%	nie tylko osiągnął poziom wiedzy i umiejętności wymagany na ocenę 4, ale również co najmniej 50% dodatkowych wymagań na ocenę 5	nie tylko osiągnął poziom wiedzy i umiejętności wymagany na ocenę 4, ale również uzyskał efekty kształcenia na poziomie 90-100%
Ma umiejętność sporządzenia wytycznych konserwatorskich	nie tylko osiągnął poziom wiedzy i umiejętności wymagany na ocenę 3, ale również co najmniej 50% dodatkowych wymagań na ocenę 4	nie tylko osiągnął poziom wiedzy i umiejętności wymagany na ocenę 3, ale również uzyskał efekty kształcenia na poziomie 80%	nie tylko osiągnął poziom wiedzy i umiejętności wymagany na ocenę 4, ale również co najmniej 50% dodatkowych wymagań na ocenę 5	nie tylko osiągnął poziom wiedzy i umiejętności wymagany na ocenę 4, ale również uzyskał efekty kształcenia na poziomie 90-100%
Ma świadomość roli architekta w konserwacji obiektów zabytkowych		Cechuje się określonymi kompetencjami społecznymi		Cechuje się określonymi kompetencjami społecznymi
Wykazuje gotowość do przyjęcia odpowiedzialności za decyzje projektowe względem obiektów zabytkowych		Cechuje się określonymi kompetencjami społecznymi		Cechuje się określonymi kompetencjami społecznymi

Student, który osiągnął zakładany poziom wiedzy, posiadał wymagane umiejętności, cechuje się określonymi kompetencjami społecznymi, które są zdefiniowane w efektach kształcenia dla modułu, zalicza moduł kształcenia

Student, który nie osiągnął zakładanych efektów kształcenia, nie zalicza modułu kształcenia

Sposób wystawiania ocen składowych modułu i oceny końcowej

Forma zajęć	Sposób wystawiania oceny podsumowującej
Wykład	Warunkiem zaliczenia wykładu jest uczęszczanie na zajęcia oraz egzamin pisemny
Projekt/Seminarium	Projekt obejmuje opis oraz uzgodniony z prowadzącym w trakcie zajęć zakres rysunków. Ocenie podlega poprawność rozwiązań technicznych oraz uwzględnienie w projekcie problematyki konserwatorskiej.
Ocena końcowa	Ocena sumująca jako średnia oceny z egzaminu (0,5 oceny końcowej) i projektu (0,5 oceny końcowej).

Strona: 8

Przykładowe zadania

Wymagane podczas egzaminu/zaliczenia	
Realizowane podczas zajęć ćwiczeniowych/laboratoryjnych/projektowych	
Inne	

Czy podczas egzaminu/zaliczenia student ma możliwość korzystania z materiałów pomocniczych: **nie**

Strona: 9

Treści modułu kształcenia powiązane są z prowadzonymi badaniami naukowymi: tak

Publikacje naukowe

1. M. Gosztyła; A. Mikrut	Urbanistyka miasta Rzeszowa w aspektach historycznych	2017
2. M. Gosztyła; A. Mikrut	Urbanistyka miasta Rzeszowa w aspektach historycznych	2017
3. M. Gosztyła; S. Leś; K. Sikorski	Preliminaria nad stanem badań praktyki konserwatorskiej w Rzeszowie	2017
4. M. Gosztyła; A. Mikrut	Wyniki badań przeprowadzonych na wybranych planach łemkowskich chyz	2017
5. M. Gosztyła; A. Mikrut	Wyniki badań przeprowadzonych na wybranych planach łemkowskich chyz	2017
6. M. Gosztyła; S. Leś; K. Sikorski	Stary Rynek w Rzeszowie - tynki stosowane w procesie renowacji obiektów zabytkowych. Aspekty technologiczne	2017
7. M. Gosztyła; A. Mikrut	Badania budownictwa ludowego na wybranych przykładach historycznych miejscowości łemkowskich	2017
8. M. Gosztyła; A. Mikrut	Badania budownictwa ludowego na wybranych przykładach historycznych miejscowości łemkowskich	2017
9. M. Gosztyła; R. Lichołai	Nieistniejąca zabudowa przyrynkowa w Krasiczynie	2017
10. M. Gosztyła; P. Pásztor; M. Wazio	Pevnost' Przemysł v plánoch a programoch miestnej samosprávy	2017
11. M. Gosztyła; T. Huk	Fasady kamienic pierzei Rynku w Rzeszowie, stan badań i koncepcje rewitalizacji	2016
12. M. Gosztyła; T. Gosztyła	Ochrona zabytków i dziedzictwa kulturowego Koszyc w opiniach studentów	2016
13. M. Gosztyła; B. Motyl	Zabytki techniki miasta Przemyśla z przełomu XIX/XX wieku	2016
14. M. Gosztyła; T. Gosztyła	Współczesna architektura Rzeszowa w opiniach osób mieszkających i studiujących w Rzeszowie	2016
15. Ł. Golda; M. Gosztyła	Problematyka budowlano-konserwatorska zabytkowych obiektów konstrukcji drewnianych na przykładzie kościoła pw.	..

	Św. Mikołaja Biskupa w Domaradzu	2016
16. Ł. Golda; M. Gosztyła	Cerkiew w Nowym Bruśnie - próba rekonstrukcji, problematyka badawcza	2016
17. M. Gosztyła; A. Mazur	Architektura mieszkaniowa lat siedemdziesiątych w Rzeszowie na przykładzie wybranych osiedli	2016
18. M. Gosztyła; A. Kumuda; P. Pasztor	Zodpovednost ucastnikov konzarvatorskych prac	2016
19. M. Gosztyła; B. Jagieła	Koncepcje restauracji klasztoru OO. Bernardynów w Rzeszowie według projektów Zygmunta Hendla	2015
20. M. Gosztyła; B. Jagieła	Projekty konserwatorskie Zygmunta Hendla w kościele OO. Bernardynów w Rzeszowie	2015
21. M. Gosztyła; L. Lichołai	Twierdza Przemyśl jako nowy obszar badań	2015
22. M. Gosztyła; B. Jagieła	Metodologia konserwacji zabytków architektury	2015
23. M. Gosztyła; B. Jagieła	Konserwacja zabytków architektury. Teoria i praktyka działań konserwatorskich na przykładzie reprezentatywnych kościołów Rzeszowa	2015
24. M. Gosztyła; A. Kiszka	Restauratorske prace na fasadach pamiatok Podkarpattia	2015
25. M. Gosztyła; T. Huk; J. Siwek	Zabytkowe świątynie a problematyka konserwatorska na przykładzie sanktuarium maryjnego w Starej Wsi i cerkwi w Baligrodzie w woj. podkarpackim	2014
26. M. Gosztyła; K. Jandziś	Problematyka współczesnych funkcji w zabytkowych byłych żydowskich domach modlitw na przykładzie "dużej" synagogi w Jarosławiu	2014
27. M. Gosztyła; T. Huk	Rekonstrukcja czy imitacja Domu Sokoła w Łańcucie	2014
28. M. Gosztyła; B. Jagieła	Restauracja ołtarza wielkiego w kościele oo. Bernardynów w Rzeszowie	2014
29. M. Gosztyła; T. Gosztyła; P. Pasztor	Student's Opinions and Attitudes towards Protection and Conservation of Historical Urban Architecture of Koszyce, Rzeszów and Jarosław	2014
30. M. Gosztyła; L. Lichołai; P. Pasztor	The Analysis of External Architectural Decorations in Historical Barracks in Kosice	2014
31. M. Gosztyła; L. Lichołai; S. Ożóg	Kościół i parafia Najświętszej Marii Panny Nieustającej Pomocy Przemyśl Błonie	2014
32. M. Gosztyła; A. Kiszka	Nacrť dejin Rzeszova v projekte cyklickej trasy	2014
33. M. Gosztyła; B. Motyl	Przemysł materiałów budowlanych na przełomie XIX i XX wieku w Przemyślu i okolicy	2013
34. J. Figurska - Dudek; M. Gosztyła; M. Łaba	Zachowanie oryginalnych odkształceń obiektu jako zagadnienie konserwatorskie na przykładzie kościoła oo. Franciszkanów w Jaśle (cz. I)	2013
35. J. Figurska - Dudek; M. Gosztyła; M. Łaba	Zachowanie oryginalnych odkształceń obiektu jako zagadnienie konserwatorskie na przykładzie kościoła oo. Franciszkanów w Jaśle (cz. II)	2013
36. M. Gosztyła; P. Pasztor	Konserwacja i ochrona zabytków architektury. Wydanie II poszerzone.	2013
37. M. Gosztyła; L. Lichołai; P. Pasztor	The Revalorisation of the Historical Barracks Structures in Sustainable Architectural and Town-Planning Development	2013
38. M. Gosztyła; K. Jandziś	The role of the Department for Conservation of Monuments in the Protection of Works of Art	2013
39. M. Gosztyła	Problematika revalorizacie mesta Premysl	2013